

Előfizetési díj:
Helyben: 4 frt. — kr.
negyedére 2 „ 20 „
Postán küldve: 4 frt. 80 kr.
negyedére 2 „ 50 „
Egyes szám 10 kr.

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelen hétként 2-szor: Hétfőn, Szerdán és Szombaton este. Szerkesztő: kiadóhivatal-szállás: Piaczon, gróf Degenfeld-házban az emeleten.

Hirdetmények díja: 5 hasábos peti sorért 5 kr.; többesrör vagy terjedelmes hirdetéseknel arányos adatik. A nyilttérben való közlemény 8 hasábos soráért 15 kr. számítatik.

Az előzetést és hirdetések elfogadják, helyben a lap-kiadóhivatalnál a gr. Degenfeld-házban és Telegdi K. Lajos könyvkereskedésénél.

Pesten: Zeisler M. irodája király-utca 47. sz. a.; Bécsben: Haasenstein és Vogler; Opellik A.

A nemzetiségi három párttörödek.

A magyar lapoknak általánosan igen érezhető hiányuk az: hogy a dolgok állását vagy menetét, fejlődését s egyes tényezőit, nem a tárgylagosság hűségével szemlélve és felfogva rajzolják s írják le; hanem mindig az egyes pártterdek sajátos szemüvegén át nézdelik és a pártterdek elferdítő nagytáji és hazugságra is kész — sugalmazásai szerint írják meg. Elannyira, hogy a lapok nem annyira tárgylagos hűséggel; hanem inkább és főképen pártos hűséggel, szoktak legtöbb dolgot megírni, vagy ha kell elhallgatni. Ezért színezéseik nem megbízható hitelességek.

Ezen kétely egy a képviselőházi, mint az azon kívül működő politikai s nemzetiségi pártok tagjaira általán véve igen erős mérvben elragadt; ... a mi pedig körülbelül egy azzal a jezsuita elvvel és tanal: hogy „a cél mindig szentesíti az eszközöket.”

A dolgoknak egyébiránt mindig különböző arculata szokott lenni, ahhoz képest a mint azok közvetlen közelségből, vagy pedig a távolból nézve, lehető elfogultság nélkül nézettek s annak őszinteségével bíraltatnak meg.

Ezért a vidéki hirlapok akkor, sajátos feladataikat tévesztik el, ha: a helyett, hogy saját felfogásaik szerint önálló tájékozottsággal mondanék el időnkint azt, hogy a vidék, a távolból, miként fogja fel, tekinti, értelmezi s bírálja, a főváros körében s ottani napi-s pártélet menetében s küzdelmeiben kifejlődő állapotokat, történő dolgokat és előforduló eseményeket s cselekvényeket, — azokat pesti emberektől megírva közlik, természetesen pesti pártos felfogással, színezéssel és kiöltözöttséggel; holott a pesti felfogás és látás szerinti színezést az olvasókönzség a fővárosi lapokból untig eléggé ismeri; és a vidéki lapokban is: épen nem a fővárosi színjátékot és torzított ábrázolmányt ohajtáná, — szolgailag visszatükrözve, olvasni.

Midőn e lapok a fővárosi politikai eseményekről, — a képviselőház tagjainak ottani szerepléseiről közölnek leírásokat, nézeteket stb.: ezeket azért teszik, miszerint azokban mintegy életűntetve legyen az, hogy azon szereplések, milyenneknek látszanak ide a távolba; miként fogja fel azokat a távolban élő, gondolkodó, szemlélődő ész.

Nagyon könnyen lehetséges: hogy az ilyen távolból elmondott nézet s innen megírt felfogás, minden részletében nem épen egészen helyes; de még is megvan az az érdeme: hogy a nézeteket s fogalmakat tisztázza; s a tárgyak iránti véleményeket több oldalról és

a közvetlen közelség elfogultsága nélküli mesterkéletlen felfogásokkal, tünteti elé.

Ilyen szempontból kell: hogy olvasóink a képviselőházi lapokban már eddig megjelent s még ezután megjelenő cikkekkel — értelmezzék s fogják fel.

Az itt jelzett álláspont szerint mondjuk el a nemzetiségi párttörödek iránti nézeteinket is.

Ezen párttörödek, elég sok színű, kétes, vagy legalább is a zavarosban halászni mesterkedő szereplést folytatnak; s leginkább családi érdekek és egyéni nagyravágások elemeiből alakulnak; azok kuforrásából táplálkoznak; és azok kilátásai: a titkosan mozgó rugótollak.

A hovárt képviselők igen tömör testületet képeznek; melyből ez ideig semmiféle disharmonia sem tört ki. A közöttök lehető kiválóbb államférfiúi és szónoki képességek; meg egyik sem tüntette ki; ... és elért feladataik teljesítésében kellő óvatossággal jártak el. Különben is még csak most, ezen ülésszak kezdetével illeszték bele magokat a képviselőház gőpezetébe.

A circumspectus százsz párttörödek sem esett az új választás által, semmi tekintetben feltűnő változás alá; és semmi, eddigelé ismeretlen, kiváló tehetséggel nem szaporodott; ismert és kitartó következetességgel harcol nyomról-nyomra az erdélyi szászország „szabadalmi” megóvásáért.

Az, hol együtt, hol elkülönözött ten járva szereplő, oláh és szerb párttörödek sem változtatták meg: sem arculatukat, sem fejüket, sem törekvés irányukat; annál inkább, mert az oláh képviselők többsége a képviselői állomás bírlalását: családi peculium kint látszik igénybe vehetni.

A magát meg sokszorozó Miletics, az ő törhetetlen kitartású Bach-féle felcséri mütételeivel: míg egyfelől a szerb vajdaság, századosnak képzelt „szabadalmait” mindenféle hazai s időszerű átváltoztatásokkal dacolva, uralkodtatni kívánja; ... másfelől: politikai fondéka hálózatát olyan terjedelmes mesterkedék szét s kieresztgetni: hogy azok minden szerbig elerjenek és azután elvégre Belgrád körül csomósodjanak össze.

Mi hazánk állami erejének és hatalmi súlyának tömörült felfokozottságára, lehető kifejlődésére és emelésére nézve: a nemzetiségi párttörödek intencióit s küzdelmeit tartjuk legveszélyesb erőlködésnek; minthogy ők idegen isteneknek tesznek szolgálatokat; és az által lehetetlenné teszik: hogy az állami egység sulya és uralma egész mérvben kifejlődhessek.

Debreczeni napló.

Az emlékkert-társulatnak jul. 25-kén a városház nagy termében tartott közgyűlése, daczára annak, hogy számosan meghívó jegyek, még számosabbak hirlapok útján hívtattak meg, kevés számú tagok jelenlétében tartott meg. Körelnök Sombori Imre elnöklésével.

Csanak József az elnökségről és pénztárnokságról lemondván s azt a választmány nevében történt felhívás után is újból felvállalni nem akarván, titkos szavazat után elnökké Sombori Imre, pénztárnokká a társulat jegyzője Tóth Antal urak választattak meg általános szótöbbséggel.

Ezután a választmány meghalt, innen elköltözött vagy lemondott tagjai helyett ugyancsak titkos szavazattal következők választattak be a választmányba: Alibán Mihály, Alföldi Nagy József, Balla Mihály, Kerekes József, Kovács Dániel, Lengyel Zsigmond, Makó István, Király Mihály, Fráter Imre, Simonffy Imre, Tüdös János, Veszprémi Sámuel.

A dalegylet elnöke felhívására az auguszt. 1-jén a Csokonai szobor javára tartandó dal-, zene- és táncestélynél a pénztár ellenőrzése s a számadás megvizsgálásánál részvétel tekintetéből Alibán Mihály és Makó István választm. tagok fölkértek.

A pénztár s minden az emlékkert-társulatot illető irományok átvételével: pénztárnok Tóth Antal és vál. tag Rácz György bizattak meg.

A mennyiben a meglevő pénzkészlethez a Csokonai szobor gránit talapzatához s felállítási költségéhez körülbelül még 3000 frt szükségeltetik, a választmányra bizott: hogy ez összeg előkészítésére a szükséges lépéseket tegye meg; ugyszintén az is, hogy a talapzatra beérkezett terv közzé a legzélszörűbbet kiválasztván, annak idejében készítettését eszközölje; kimondatván, hogy a talap gránitból készüljön; s inkább várjon, míg a szükséges pénz bekerül: mintsem az homokkőből vagy márványból készíttessék.

Elhatározatott, hogy a választmány a közgyűlés által több év előtt hozott, de fogantatba nem vett határozatot életbeléptesse: miszerint a ki a társulat tagjainul kíván tekintetni, évenként a társulat pénztárába legalább egy frtot fizessen; fentartatván azon előbbi határozat is, hogy a ki 20 frtot lefizetett, vagy lefizetendő, a társulati tagságot nemcsak életfogytáig élvezhesse, hanem azt valamelyik örökösére is átruházhassa; a ki pedig egyszerre 5 frtot a pénztárra lefizetett vagy lefizetendő, az olyan életfogytáig a társulat tagjaul tekintendő. — Az új aláírási-ívek elkészítése s szétosztása, jegyzőre bizott.

TÁRCZA.

Miként teremnek Párisban a párbajok!

(1-ső közlemény.)

Minden nemzetnek meg van e maga sajátos bosszúállási vagy személyes elégtételvédelmi módja. Hazánkban a fokos és veres kakas; Olaszországban: a mérreg és orgyilik; az angoloknál: a boxirozás; a francziáknál: a párbaj stb. játsza e tekintetben a főszerepet. A franczia, a legegyszerűbb vitából is hamar személyes sértést értelmez ki; ... és azzal kész a párbaj megszületése, indokolása; annál inkább, mert a francziát, — a „kuraszijá” val való hetykelkedés: tüntető hűség látványosságok elkövetésére, szokta ösztönözni.

Ezuttal egy pár olyan ártatlan képet tüntetünk elő Párisból: a melyek mégis párbajnak valának szülő okai.

B. ezredes igen ismert egyéniség vala a „Rue de Clichy” nevezetű utcában; mely széles ismeretességgel kiválólag, szembeszökő szélsőségekig menő tuzásainak köszönheti.

Ő földszint lakik; és a nap legtöbb óráiban mindenféle időjárás daczára, rendszeren az ablaknál ül, füstölő pipával szájjában, bársony sipkával borított fövel és nyakig gombolt kékgyapott hálóköntösben.

És ő ezt cselekszi folytonosan az inkermani ütököt ideje óta; a hol megbénító sebet; ezért pedig érdemkeresztet és nyugdíjat kapott.

Ő a „Scribe ezredesének” hűségén talált másolata. ... Ő soha sem nevet; hanem annál hirtelenebbül tűzbe jön és gorombáskodik. Es ezek által ismerete: (Szerkesztői példány. B. n. h.)

sebbé lön ő aztán: mint katonai vitéztettei által. A csatákban nagy eredmény s feltűnő merész cselekvényeket kell elkövetni: hogy híressé legyen valaki; a városban elégséges arra: bármiféle bolondos eredetiséget láttató magaviselet is.

Néhány nappal ezelőtt a szomszédok, — kik hasonlókép az ablakon szokták kandiságok fejüket kidugdosni, — látták, hogy az ezredes összeránczolt homlokkal, hirtelen eltűnt megszokott ablakától. ... Lakja ajtaján valaki csemetett.

Ezen merész egyén K. ur volt; egy negyven éves férfi, szép alakkal, finom modorral. ... Ő ábrándos nőtlen ur vala; ... egy nagy bankárháznál volt alkalmazva, mint hivatalnok; ... s ez időben Batignollesben, a virágok városában lakva, — élvezte a virág illatok reggeli és esteli áradzásait.

„Ezredes ur! Talán háborgatom?”
„Uram! Kétségen kívül: háborgat ön. ... Jelenleg nincs semmi szolgálattevő személyem ... és én magam nem örömet nyitogatom az ajtót!”

„Ugy távozom! Ezerszer bocsánatot kérek!”
„Uram! csufolódásnak vegyem ezt?! ... Most, a midőn már felnyitottam az ajtót: ön nem akar bejönni?”

„Ha tehát megengedi ezredes ur! ... viszonzá udvariasan K. ur s belépett az előszobába; ... s ekkor beakarta maga után az ajtót tenni.

„Ő ne fárassza ön az ajtó betevéssel magát!” mordult rá az ezredes; és azzal az ajtót erővel csapta be, hogy rengett bele az egész ház. „Uram! foglaljon helyet.”

„Ő igen köszönöm! Csak egy perczig maradhatok!”

„A mint önnek tetszik,” szóla az ezredes s azzal szokott helyére az ablakhoz oda ült. „Mit kíván ön tőlem?”

„Ezredes ur! épen mint önnek, nekem is néhány nap óta nincs nöcselédem. ... Most azt keresek ... s a végett jövök. ...”

„A végett jön ön!” vágott közbe türelmetlenül az ezredes. „Ön tehát az én lakomat cselédszerző irodának tartja?”

„Ő épen nem! hanem az ön korábbi leánycseléde, nálam akar szolgálatba lépni; és én ő iránta ohajtának értesülve lenni. Legyen szives nekem megmondani: hogy önök miért váltak meg egymástól!”

„Uram! Miért váltunk meg egymástól? ... A mint én tudom: mi nem valánk házastársak. ... Vagy talán azt akarja ön érteni: hogy közöttünk szerelmi viszony. ...?!”

„Ah ezredes ur! rosszul találtam magamat kifejezni? Azt akartam tulajdonképen kérdezni: miért hagyta el ön a leányt magától?”

„A kutyákat szoktuk elhajtani.”

„Tehát: mi okért bocsátotta el ön a leányt?”

„Mert nekem úgy tetszett!”

„Ezt mindjárt gondoltam! Hanem miért tetszett úgy az önnek.”

„Nem szokásom tetteim iránt senkinek számadolni. ... Én azt cselekszem, a mi nekem tetszik. ... Én a cselédet a magam tetszése szerint fogadom fel, vagy bocsátom el; és nincs joga egyáltalában senkinek, hogy az én házamba berontson s cselekedeteim iránt engemet kérdőre vonjon, ...” tüzelt, mind inkább felfokozódó hűvel indulatokodva, az ezredes. (Folyt. köv.)

Egyveleg.

Heusler Elise kisasszony a portugalli öreg király neje, egy politikai okok miatt Amerikába menekült németnek a leánya. Kiváló tehetségeit a színpad számára képezte ki, s mint énekesnő, a párisi-olasz

— A legközelebbi választmányi ülés jul. 31-kén szombaton 4 óráig tartó ülésén Tóth Antal árnycsok udvarán rendezett megbeszélést, melyről a tagok meghívó jegyek által fognak értesülni.

□ Az **auguszt. 1-jén** a Csokonai-szobor javára tartandó dal- és táncszertély díszítésének nevelésére Kapóczy Pál 72 darab színes la mpion t ajánlódokozott. Ugyanez alkalmára Szvoboda József által ajánlódokozott magyar kézkészítette csinos számkalap, egy több delegleti tag által felajánlott Csokonai öszszes munkái és életrajza. — a szünóra alatt ki fognak sorsolhatni; a nevekre szóló 20 kros jegyek az estély alatt is szerezhetők. **A rendezőség.**

□ A debreczeni gazdasági felsőbb tanintézetben a következő tantárgyak adatnak elő az új tanévben:

A) **Alaptudományok.** Mennyiségtan és gazdasági kiszámítások; természettan és általános géptan; éghajlat; általános és földmívelési vegytan; gazdasági állattan; állatboncz- és élettan; növénytan, növényboncz- és élettan; ásványtan és földisme; nemzetgazdaság alapvonalai.

B) **Szaktudományok.** Talajisme és általános növénytermelés; különleges növénytermelés és rétmívelés; általános gazd. állattenyésztés; szarvasmarhatenyésztés; juhtenyésztés és gyapjuisme; ló- és sertésenyésztés; gazdasági gép- és eszköztan; gazdasági berendezés- és kezeléstan; gazdasági számvitel- és becsléstan; kertészet és szőlőmívelés.

C) **Szegéd tudományok.** Állatgyógyászat alapvonalai; erdészettan alapvonalai; gazdasági iparüzlettan; gazdasági építészettan; gyakorlati mértan; rajzgyakorlat.

A tanításnak segéd-eszközeit képezik: a mér- és természettani készülékek, a vegytani műhely; állattani, állattenyésztési és gyógyászati, továbbá növény-, ásvány-, eszköz- és gépjárműtechnikai; az intézeti könyvtár és a jól felszerelt olvasóterem.

A tanfolyam két évre terjed; a tanév október 1-én veszi kezdetét. A beiratás és az elővizsgálatok határideje; a felvételi beírások október 1-5- napjaiban történnek; félév közben felvétel nem történik. Az elővizsgálat letételére kötelezettek tartoznak már szeptemb. 25-ig írásban jelentkezni, és október 1-jén okvetlenül személyesen megjelenni. Az intézeti hallgatók szállás és ételmi ellátásról önmaguk gondoskodnak. Az intézet hallgatói hadkötelezettségűeknek, mint önkénytesek a helyben állomásozó gyalog vagy lovas ezredben tehetnek eleget, az intézetben töltött idő alatt szolgálván azt le.

A felső tanintézet kapcsolatában levő földmívelési iskolában, a 3 évre terjedő tanfolyam, melyben kis gazdaságok vezetésére képes, a haszonkertészet minden ágában otthonos egyének és majoros gazdák felvezetnek, egy új tanévre október 1-én történnek a felvételek. Bejelentési határidő: szeptember 1-ig, megjelenni tartozik a tanonc október 3-áig. A felvett tanonc az iskolában élelmeztetik, lakik; mosást és fűtést kap. Fizet. felátásait az I. tanévben 120 trt., II. tanévben 80 trt., III. tanévben 60 trt.)

□ A **konyári sósó-fürdőben** jul. 25-kén tartott Anna ál nem annyira tömött népszerűségével, mint kitünőleg mulatságos és fenkölt hangulatával, sorakozott méltóan az itten évenként tartatni szokott Anna

*) Ohajtánánk, hogy a tanintézet igazgatósága az intézetre vonatkozó értesítéseket egyenesen s minden alkalommal közölgetné e lapok szerkesztőségével; minthogy ehhez távol vidékekről is többször intéznek kérdezőzködések-et e gazd. tanintézet viszonyaira s állapotára vonatkozólag.

operában szép helyet foglalt el. Nyolcz évvel ezelőtt került Lissabonba, és most Ferdinand portugali király neje. — Az „Edla grófnő“ ezmet Ernő szász coburgi herceg, mint e család feje, ajándékozta neki. Finom míveltsége s jótékony érzülete következtében a lissaboniaknak csakhamar megnyerte rokonszert. A mondotak után magától eloszlik azon állítás, mintha Edla grófnő egy porosz szabónak a leánya s ballettánczosnó lett volna.

— Egy new-yorki lap a következőket írja: minden olyan „társadalmi kísérlet“, melyektől Európa retteg, azonnal gyakorlati alkalmazzatás által foganatba vétetik; hogy az által kitűnjék: hogy mit és mennyit ér azon eszme vagy találmány; és ha az, értéktelen hiábavalóság, vagy hobortosság: félrelökessék. Például a mormonok soknejsége, mely a női méltóságnak egyenes lealacsonyítása, — közvetlenül Nevada mellett van érvényben, a hol meg épen a nők egyéni szavazati jogát igyekeznek érvényesíteni Semmiféle olyan társadalmi theoria nem merült fel Európában, a mire nézve Amerikában rögtön ne válalkoznának emberek: hogy arra nézve kísérlet tegyenek. Így itt a kommunizmusnak mindenféle elméletei és árnyalatai átróbbáltattak a nélkül, hogy azok által a társadalmi rend megrázkódtatott volna. Így minden egyebet megkísértenek, megpróbálnak; a mi által annyi sokféleség áll elő, hogy az a legváltozatosb és legkülönbözőbb anyagot szolgáltatja az észlelésekre és tanulmányozásokra. stb.

— A **pacific vaspálya** elkészülése következtében a földet most már 80 nap alatt körül lehet utazni, s a hozzá szükséges költséget 3000 frtra számítják.

— A **lám pák füstölése** ellen legjobb: ha a belet tiszta, erős borezetben megáztatván, megszáritják, s így használják azután fel.

bálok füzérébe. — Esti 8 órakor — mint ez már e vidéken bevett szokássá válik, — mozsarak dörgedelmei s füzéjének tartalmatlan sustorgásai és szíporokázásai jelentették a táncvigalom elkezdését. A tánczosok legjelentékenyebb kontingentiája Debreczenből telt ki; és az önkénteseknek mindenféle alakzata képviselve volt: ugy Debreczenből, mint Váradról. A bál szépei közül leginkább feltűntek, ugy elegantiájokkal, mint alakjuk bájaival: Baesó Luiza, Bészler Emma, Brunner Ilka, Fényes Ilka, Fráter Olga, Fogthúy Vilma, Lonovics Ilka, Pércy Emma, Szilágyi nőttestvérek; az újú nők közül pedig: Beer Kálmánné, Kencz Elekné stb. A jó kedvű kifáradhatlan tánczolásnak reggeli 5 óra vetett véget. — Tornay mindent elkövetett: hogy nagyon szívesen látott vendégeit, minél szorgalmasabban szolgálhassa ki és láthassa el.

— **Meghaltak:** jul. 25. kórház. Molnár István 75 é. sorv.hasménésben; jul. 26. vargau. Bihai Ferenczné Kapros Mária 46 é. sorvadásban; jul. 27. hatvanu. Szűts Mihály 1. Zsuzs. 5 het. béllöbban.

Fővárosi hírek

— B. Wenckheim Béla belügyminiszter a kisingeni fürdőbe utazott.

— Pesten a hipótvárosi templom körül Ybl terve szerint 68 bolt lesz építendő, ugy hogy a 60,000 frt építési tőke 10 és 1/2 év alatt törlesztetnek, s a templomnak a jövedelemből egy bizonyos hányad jutna. Mivel a terv a városnak nem kerül pénzébe, elfogadtattott, azon feltétellel, hogy a boltok lerontassanak, mi helyt a basilika elkészül.

— Ezentul a házmesterek télen-nyáron csak 10 óra után szedhetnek kapuzási díjat.

— Pest megye központi bizottmánya ülésében a belügyminiszter egy leirata olvastatott fel, a dabasi és szent-andrei követválasztások megsemmisítéséről. Nyáry Pál azon indítványa, hogy egy 3-as bizottságot bizzanak meg, a minisztérium által hibáztatott pontok kiigazítására, s Fáy Bélának azon ellenindítványa, hogy a választók új összeírását rendeljék el, heves vitát idézett elő; melynek végeztével „a fennálló gyakorlathoz képest“ Nyáry indítványa fogadtatott el.

— Pesten **Geistinger 16-szori** vendéggjátékával a maga részére: 6390 frt 70 krajczárt keresett. Jó kereset!!

Belföld.

— A „Z. S. Közlöny“-ben a következő sajtóságos értesítés áll: Szerkesztőségünk egyik tagjánál egy igen díszes női főkötő van letéve; a ki elvesztette, szíveskedjék jelentkezni e lap segédszerkesztőjénél, ki azt készséggel átszolgáltatja, ha az illető tulajdonosnő azonosítja tulajdoni jogát a főkötőhöz. — Az a talány: hogy a főkötő miként kerülhetett a szerkesztőséghez.

— **Kolozsvárról** írják: hogy Gergely Lajos nem régiben felfedezte a Károlyi Zsuzsanna, Bethlen Gábor fejedelemfelett mondotk halotti beszédek gyűjteményének kéziratát, mely 528 lapból áll, 19 beszédet foglal magában, melyeket Gergely Lajos chronologiai rendben állított össze. 1622. év május 14-kén Kolozsvárt, a megdicsőült fejedelemasszony kimulása után való napon, koporsóba-teltekor prédikált Milótai Nyilas István udvari pap. Május 18-kán Gyöngyösi András kolozsvári prédikátor beszélt a test felett a palotában. 19-kén Keserőy Dayka János, erdélyi püspök, a palotában. 20-dikán Milótai Ny. István a palotán. 22-dikén Keserőy D. János a palotán; ugyanazon nap: Szilvási Márton bánfi-hunyadi pap a palotában. 23-kán Gyöngyösi András ismét a palotán. 24-kén Milótai István a kapu-közben, mikor a test Kolozsvárról Fehérvárra indított. 25-kén Décsi István dévai pap, Tordán a kamara háznál. 26-dikán Gyöngyösi András Enyeden; ugyane napon Keserőy D. János Károlyi-fehérvárt, midőn a test oda érkezett. Junius 29-dikén beszélt Czeg Jédy János eszedi pap és senior; a test akkor már a sírboltba lévén helyeztetve. 30-kán Hellepeus János nagy-tályai pap, Julius 1-én Keserőy D. János, elmondván a bucsuzatát is, mely alkalommal a test újra kihoztatott a várudvar piaczára; ugyanezen alkalommal beszélt Gönczi József nagy-bányai első pap és a tisztánnyeni tractus superintendense; ezután az ékeztollu Alvinczi Péter kassai főpredikátor szónokolt, a geneologia előszámlálásával; ismét e napon: Keresszegi István, zilahi pap és szilágyi esperes. Julius 2-kán prédikált Sepsi Mihály szatmári főpap, — és Julius 3-dikán a végelhelyeztetés után harmadnappal Várad István bodrog-kereszturi lelkész.

Osztrák birodalom.

— Bécs, jul. 24. Pétervárról jelentik, hogy az osztrák császár és a porosz király megígérték, miszerint az ősi hadgyakorlatok alatt látogatást fognak tenni a czárnál.

— Bécs, jul. 24. A magyar delegatio hadügyi bizottsága Andrassy különös ajánlatára 400,000 forint rendkívüli költséget hagyott június két dunai Monitor megszerzésére. Andrassy jelentette továbbá, hogy a vaskapu szabályozását a nemzetközi dunai bizottság fogja eszközölni. A határvideki kérdés és Cattaro minélelőbb bekebelezése élénken hangsúlyoztatott.

A krakkói apáca története

foglalkoztatja most a hírlapolvasók legnagyobb részét; ezokon részletesen közöljük az erre vonatkozó adatokat.

Ama mezzitlábos karmelitanőknek világhírűvé vált kolostora Krakkónak Wesola nevű külvárosában fekszik; s a falai közt eljátszott irtózatos eszelekvény részleteit következőleg írják le:

E hó 20-kán a krakkói fenytörvényszékhez egy női kéz által írott levélben azon jelentés érkezett, hogy a mezzitlábos karmelitaszűzek zárdájában egy Ubryk Borbála nevű apáca már hosszú évek során át egysötét helyen erőszakosan elzárva tartatik. A fenytörvényszék alelnöke e jelentést a vizsgáló-bíróval tudatta, ki azt a királyi ügyészszel közlé s rögtön Galecki püspököt felkérte, hogy a zárdába bemenetelt nyessen. A püspök a vizsgálóbíró előtt kijelenté, hogy e jelentés nyilván gyanúsításon alapszik; miután azonban a törvényszék képviselője szándékától nem akart elállni, s egy egyházi személynek kiküldetését határozottan követelte, a püspök végre Spital pápai praelatust, mint pápai küldöttet mellé rendelé. Ezután a vizsgálóbíró, Spital s több hivatalos tanu kíséretében, a zárdába ment. A zárdába legelőször is Spital lépett be, ezt követé a törvényszéki bizottság; a kapusnó azonban ezeket csak a püspök engedelmére tett hivatkozás után ereszté be. A vizsgálóbíró ezután azt mondá a kapusnónek: „En azért jöttem ide, hogy Ubryk Borbála apácával beszéljek.“ E szavak az apácára ijjesztő hatást tettek. Nehány lépésre hátra tántorodott s mondá: „Ez lehetetlen,“ s ezután egy apácával rögtön elakart illanni, de a vizsgálóbíró mindkettőjüket letartóztatva, kijelenté, hogy a törvény nevében megtiltja nekik a távozást. A bizottság, az apácáktól követve, az első emelet folyosójára ment, hol az apácák egyike a vizsgálóbírónak Borbála „testvér“ celláját megmutatá.

A cella a folyosó legvégén, a piszok elvezetésére használt csatorna közelében volt, elfalazott ablakkal, kettős faajtóval, egyik felén tolokás nyílással, melyen át nyilván az ételek adtak be. Egy kis, szabadon hagyott nyíláson át a börtönbe a fény csak néha-néha hatolt be. A hét láb hosszú s hat láb széles cellát kinyitották. Nehéz volna leírni azt, a mi a belépők szeméi előtt itt feltárult. E sötét, a csatornával határos bűzhödtt légtörő lyukban szalma fekhelyen egy meztelen, vadkímzésű, örültnek lászzó nő guggolt, ki a szokatlan fény s az emberek látára kezeit kitérta s sirva könyörgött: „Ehes vagyok, könyörüljtek rajtam, adjatok húst s engedelmeskedni fogok.“ — E zug, melyben szalmán, mindenféle piszkon s egy táltan rothadt burgonyán kívül egyéb semmi sem volt, e zug, melyet sem napfény, sem kályha nem melegített, lón az embertelen „testvérek“ által, e társnőjük lakhelyétül kiszemelve; 1848 óta s így 21 éven becsukva tartották. A „testvérek“ 21 éven át naponként elhaladtak e cella mellett s egyiküknek sem jutott eszébe, hogy e szerencsétlen áldozaton könyörüljön. Félig ember, félig állat mocskos, sovány, aszott testtel, beesett arccsal, kőzos piszkos fejlel lépett elé e borzasztó alak. Tekintetét egy pontra irányozva, így térdelt e szerencsétlen áldozat a karmelita szűzek zárdájában.

A vizsgáló bíró Ubryk Borbálának rögtön inget adatott s a püspököt elhíváta. A püspök az áldozat láttára mélyen meg volt illetődve, az apácákat egybehíváta s ez embertelen tettükért heves szemrehányásokkal illeté. „Ez a ti felelősi szeretetek? ti furiák vagytok, nem nők“ — így szólt a haragraült püspök, s midőn a nők mentegetni akarták magukat, dörgő hangon rájuk kiáltott: „Hallgassatok nyomouitak, el semmeim elől ti vallásfertőztök, el!“ A jelen volt gyóntató atya, egy öreg pap, azt a megjegyzést tevé, hogy a papi hatóság az iszonyatosságot, a mit a püspök s Spital tudtságának mondotk, a püspök a gyóntató atyát s főnököt állásuktól azonnal felfüggeszté.

Midőn Ubryk Borbálát kivették, félve kérdezé: „Valjon nem fogják-e többé sirjába visszavezetni; s midőn azt kérdezték tőle, hogy miért lett becsukva, felelé: „A szűzességi fogadalmat szegtem meg, de ezek itt — s ekkor heves kézzártással s vadmozdulattal társnői felé fordulva — szintén nem tiszták, nem anygialok.“ A gyóntató atya felé rohanva, kiáltá: „Te vadállat!“ Ezután még oly szavakat mondotk, miket az illem tilt közölni. Következő nap, esütörtökön ugyanazon bizottság tagjai a királyi ügyész, a törvényszéki s a tébolydai orvos kíséretében ismét a zárdába mentek. Az orvosok jelentése szerint Ubryk Borbála nem is annyira örült, mint inkább elvadult állapotban van; az orvosok azonban a további szemmel tartás végett az illetőt a tébolydába tétették.

A vizsgálat folyamatba van téve, de a karmelita szűzek rendjének szabályai miatt számos nehézségekbe ütközik. A zárdába való bemenetel akadályokkal jár, az apácák be vannak fátyolozva, ugy, hogy a vizsgáló bíró soha sem tudja, kivel beszél. A zárdá főnökő azt mondja, hogy Ubryk 1848-ban egy orvos rendeletére, — ki azonban már meghalt, — lett elzárva. Ez ügy Krakkóban nagy izgatottságot idézett elő. — Mindenki szigorú vizsgálatot követel.

— **Krakó, jul. 24.** A karmelita-zárda előtt, mult éjjel kihágások történtek. A kapuk betörtettek, s az ablakok bedobattak. Erős őrszolgák szétoszlatták a kihágókat.

— **Krakó, jul. 25.** Mintegy 4000 ember beakart törni a karmelitanők zárdájába; a katonaság által azonban visszanyomtatván, a jezsuita és egyéb zárdák

ellen nyomultak, bevették az ablakokat és tényleg bántalmazták a jezsuiták főnökét; 41 kihágó befogatott. A „Kraj” nyugalomra inti a lakosokat s közzéteszi azon kérvény szövegét, mely a jezsuiták és karmelitánok eltávolítása végett a városi tanácshoz intéztetett. A büntető törvényszék 3 karmelita-apácát befogatott.

— Bécs, jul. 26. A mai „Wr. Altpost” Krakóból sürgönyt hoz, mely szerint az államügyész követelése folytán a karmelita apácáknak, mind jelenlegi fejedelmasszonya Wenczyk Mária, mind annak előde letartóztatott és az országos törvényszék börtönébe záratottak. Az elmúlt éj csendben folyt le.

— Ujabb tudósítás az apácákról: Pénteken jul. 23-án délután szállították át a zárdából, nagy néptömeget körülrájva át a tébolydába; a vizsgálóbíró és egy apáca kísérte őt és ekkor már apáca öltözékbe való öltöztetve. Szókdelt örömeiben, a midőn a napvilágra és a zárdá üdezőld kertjébe kiléphetett. — Midőn a zárdából elakart indulni, az apácák közül egy erősen befátyolozott apáca lépett ki és megölelte s megcsókolta Borbálát. B. azonnal megismerte az apácát s mondta hozzá: „Te vagy Ágnes, jer velem.” — E jelenet mélyen meghatotta a jelenvőket. — A tébolydába egy kényelmes czellába lön elhelyezve. A friss lég hatása miatt utközben elájult; és szobájába érve, itt is rögtön az ágyra ült. Egyébiránt ő időközökint: teljesen értelmesen beszél; hanem ismét néha igen nagy értelmetlenségeket mond. — Így felöltözve nem néz ki többé olyan elvadulva; hanem irtóztató nyomor látszik beesett arcán. Ezen nincs semmi hus, szempilla és szemöldökszőrei mind kihullottak; és azt írják: hogy az egész személynek 12 fontnál alig van több súlya.

Külföld.

— Napoleon herceg megbízásából, titkára Hubain azt írja a „Patrie”-nak: hogy a herceg jogszerezéssel nem tartozik a titkos tanácshoz; ő 1865-ben beadta lemondását; így tehát már 4 éve annak, hogy a herceg legkisebb részt sem vett a kormány tanácskozásában, bármily neműek legyenek is azok.

— Az „Ital. Corr.” megczáfolja egy, Olaszország s a nápolyi ex-király közt, Franciaország garanciája mellett kötött egyezmény létezését, mely szerint a nápolyi ex-király Olaszországtól évdíjt kapna, minden magánjogon alapuló igényeinek egyenértékűül.

— A Madridban állomásozó Cantabria-czred tizenhárom altisztjén kívül az utóbbi napokban Don Carlos sok pártihívét elfogtak az ország különböző vidékein, kiknél tisztí kinevezéseket stb. találtak. Ezen iratok aláírása ez volt: comisario regio. Néhány carlista szellemű városban gyakrabban éltetik VII. Károlyt és az északi határokon csendzavarásoktól tartanak.

— Madrid, jul. 24. Serranonak egy rendelete elrendeli, hogy az összeesküvések és fegyveres bandák elnyomására vonatkozó 1821-diki törvény azonnal hatályba lépjen. A carlistáknak már jelentett közelálló mozgalmi miatt a tartományokban uralkodó izgatottság ismét csökkenében van.

— Madrid, jul. 25. Levelek Tarragonából rövid időn bekövetkezendő általános mozgalmakról beszélnek. A carlisták ma reggel Ciudadrealnál gyűlést tartottak.

— Madrid, jul. 26. A carlista ügynökök elfogatása tart. Pampelnában összeesküvés fedeztetett fel, mely a várcsót akarta hatalmába keríteni. Az összeesküvés egy főnöke elfogatott.

— Konstantinápolyból írják: A porta s az egyiptomi alkirály közt kielégítő nyilatkozatok váltattak; s hogy köztük a jó egyetértés teljesen helyreállott. Különben is úgy látszik, nem is léteztek tényleges indokok komolyabb feszültségre.

— Athen, jul. 17. Nagy megtakarításokat szándékolnak; a konstantinápolyi kivételével valamennyi követség eltöröltetnek, a hadsereg leszállították s a hadihajók legnagyobb részét leszerelnek. A török követ a szultán határozott parancsára Corfuba utazik a görög herceg keresztelezésére.

— New-Yorkból a következőket írják: a hirlapirodalom mezején egy csudálatos, — egynapos életű légyféle valami bukkant fel; talán azt bebizonyítani, a mit ugyan tulajdonképen nem szükség bebizonyítani; t. i. hogy nem halt meg minden bolond. Itt néhány csudabogár összeállott és gyártott egy „Imperialist” című lapot. El lapnak az lenne a feladata miszerint kimutassa: hogy az a köztársaság az ő szabadságaival, nyomorult egy állapot; hogy Amerikának császárja van szüksége; hogy a Grant neve sokkal jobban venné ki magát: ha ő I. Ulyssesnek czimeztetnék. stb. — Senki sem akart vállalkozni a lap eladására és kihordására; s ez volt az oka hogy az első száma ma megsemmült. — Másik tébolygás: a velociped-króság. — Párisból érkeztek ide egyenesen amazok: hogy arra nézve oktatást adjanak. A végett igen igézetesen öltözködnek; és nem is hiányoznak a szenvedélyes tanítványok. Harmadik rendbeli szédelgés: itt egy Mumbler nevű fényképész a Broadway utczában azzal csalogatott magához megrendelőket: miszerint kihirdette, hogy ő az ő s szellemeket magához telegrafirozza és azokat 10 dollárért 12 példányban lefotografirozza; és pedig a megrendelőt is, a kívánt szellemmel együtt egy lapra lefotografirozza. S akadtak, a kik ezen hirdetést elhitték s a díjat lefizették. Megtette ezt Tooker nevű rendőrtiszt is; és fel-

hívta a művészt; hogy őt az ő elhunyt apósával együtt fotografirozza le. A művész azonnal kész volt e kívánságot teljesíteni; s a rendőrtiszt csakugyan megkapta saját jóltalált képét; hanem az a mellé rajzolt árnyalak egyáltalában nem hasonlított az ő istenben boldogult apósához. — És a rendőrtiszt azon kifogást nem vette egyáltalában tekintetbe: hogy az apósnak az árnyék világban egész másként kell kinézni, mint a miként e földön kinézett, s a szellem-fényördész ellenes alási pert indított. E per akármiként düljön is el, az által Mumbler híres emberré lesz; és ez ő reá nézve kedvező üzlet. A Mumbler pere nem végződött be könnyedén mert ő képes volt arra tanukat is állítani elő és hallgattatni ki: hogy a szellemet csakugyan lehet látni. . . . És találkozott taru, a ki azt komolyan állította. . . . Természetesen ilyen ostobaságra, illetőleg szemtelenségre is csak Amerikában vállalkozik ember.

— A bukaresti „Romanul” — Bratiánónak s a ve reseknek bevallott lapja, — a kik a „nagy Oláhbirodalom” létesítésével olyan merészen ábrándoznak, s ezért a magyarok, mint nagy tervek megtörő köszirtje ellen folytonosan dühöngenek, — közelebbi számában a következőket írja: „Mindenek előtt azt mutogatja, hogy a magyarok minden jobb nézetet megvetve, csupán Kelet meghódítására rohannak, mint egykor a Habsburg-dynastia ellen. Ha e dynastia — írja tovább a „Romanul” — annyira meggyengült, csupán annak tulajdonítható, mert a különféle nemzetiségeket, melyekből országát összetoldozta, szolgaságba akarta verni; s ha előbb a centralismus által törekedett magát fenntartani, most szemé előtt a romokkal, a dualismusra tért át s ez az első átmeneti lépés a foederalismusra; és az egyedüli védekező gyanánt tekintendő. Csupán a magyarok maradnak vakok s azt hiszik, hogy azt a mit a Habsburg-dynastia nem bírt létre hozni „a magyarok királya” ki fogja vinni. — A magyaroknak ezen ázsiai őrjöngése kártékonyan hat Kelet minden népeire, kiválolag azonban ránk nézve; legkártékonyabb azonban azokra, kik ily öngyilkó betegségekben szenvednek. A magyarok a nemesség hazafiságát, később pedig az egész nemzet pénzét használták fel arra, hogy a magyar királyság újjászülésének eszméjét terjeszték; s ez által az 1848-ki forradalom által egész Európa részvétét voná magához. Ausztria zavarából hasznot huztak magoknak s kieriőszakolták a dualismust. Most pedig Európa helyzetét s Ausztria ingadozását fel akarja használni, s a Francia és Olaszországgal szövetségelt Ausztria által akarja határait Keleten kiterjeszteni; s ez még nem elég, hanem felhasználva az európai általános zavart, még Poroszország védelmét is biztosítani törekszik magának. A francziáknak ezt mondják: Ausztria a dualismus nélkül semmire sem képes; védteket hát bennünket, hogy mi a Kelet boulevardjai legyünk, mert a rumánok, hisz látjátok magatok is, bebizonyították, hogy nem képesek ezen III. Napoleon által rájuk bízott feladatnak megfelelni. A poroszoknak azt mondják: Ausztria nélkülünk egy napig sem állhat fenn. Poroszországra nézve ez nagy hátrány, ha nem veszelj. Fogadjatok el tehát jövőre programotok Ausztria megszüntetését és egy nagy magyar birodalom alakítását, mely egészen a fekete tengerig terjedjen. Egyik uralkodó német dynastia kebeléből adván a királyt, ti lennétek legihatalmasabbakká Keleten. Ily módon s a sajtóban működő propagandájok által a magyarok maguk iránt részvétet keltettek a francia és porosz államférfiaknál a többi keleti nemzetiségek rovására Ausztriának végre valahára azon meggyőződésre kell jutnia: hogy a dualismus által csak a magyarok czélját segíti elő; s ha ezáltal tönkre nem jut — szükségképp a foederatióra kell törekednie. Ezé most a jövő s azért fenhagyon mondjuk Kelet népeinek: bizzatok bennünk, barátságunkban s a foederalismusban, ez legyen a jel, melyben győzni, élni s erős szövetségelt államot alapítani akarunk.”

Legujabb.

— Zavargás volt hétfőn este a fővárosban. A stáció-utca délutántól késő estig tömve volt munkásokkal és egyéb zavargókkal, kik mindaddig nem mentek szét, míg csak egy svadrony dragonos és két század gyalogság az utcát ki nem őrítette. Az eset ez, Pisz-tóry alkaptány jelentése szerint: „Strobel Antal gépész az első magyar wagonygyárban, f. hó 26-án d. e., a mezői kapitánynak f. hó 25-kén 1151. sz. a. kelt átirata folytán a munkások fellázítása miatt behozatott. — Letartóztatása miatt a svájci és az első magyar wagonygyár munkásai a munkát megtagadták.

— London, jul. 27. A királynő helybenhagyta az ir egyház-billt.

— Bismarck grófnak, a porosz államkancellár leányai Prágába érkeztek s a kék csillaghoz czimzett vendéglőbe szálltak.

— Páris, jul. 27. A „Journal Officiel” demontirozza a „Gaulois” által hozott ama tudósítást, mely szerint egyemely algiri csapattek parancsot kaptak volna készen tartani magukat a hajóra szállásra.

— Páris, jul. 27. A „Moniteur” tudósítása szerint don Carlos Spanyolországba behatolt.

— Madridi hírek szerint egy összeesküvés, melynek czéja Serrano, Prim és Rivero meggyilkoltatása vala, felfedeztetett. — A vizsgálat nagy creilylyel foly.

— Madrid, jul. 25. Az „Imparcial” jelenti: A tegnapi La Mancha-ban jelzett karlista bandák teljesen szétverettek. A tartományokból érkező hírek kielégítőek. — A „Correspondencia” Burgos és Navavarrá-

ban kitört izgalomról értesül, melynek azonban komolyabb következményei aligha lesznek.

— Madrid, jul. 26. Az „Imparcial” jelenti: Don Carlos az utolsó éjét Hendayében töltötte a spanyoi határ mellett. Állítják, hogy Tristany vezetése alatt mintegy 250 főből álló csapat lépte át a spanyoi határt.

— A „Tagblatt” szerint Lembergben a katonaság és zsidók között nagyszerű verekedések történtek, mely alkalommal többen megsebesültek.

— Egy bukaresti távirat szerint a radikálisok organuma felhívást tesz közzé: egy Párisban tartandó panlatin congressusra, melyen minden latin faj, azaz: a francia, román, spanyol, olasz és portugál képviselve lenne. Ez eszmének megpendítője Maniu erdélyi román volt, a ki az erdélyi és magyarországi oláhok között izgat, s e czéliból a radikális bukaresti lapokba írkal, s a megpendített congressus mintaképeül a moszkvai panszláv congressust állítja fel.

— A „Wjest” határozottsággal jelenti, hogy a porosz király és a mi királyunk elfogadták a czár meghívását a közelebb Odessa mellett tartandó manőverekre.

— Hongkong, jun. 10. A magyar-osztrák expedíció ide érkezett. A „Friedrich” és „Duna” gőzös Shanghaiba megy, a Fr. ott marad, míg a „Duna” Japánba és Dél-Amerikába folytatja útját. — A „Friedrich” egy chinai állomáson marad. A chinai császár rövid idő alatti menyekzőjére nagy előkészületeket tesznek.

— Mill Stuart J. ujjlag könyvet adott ki a nők jogairól: „The subjection of women” — „a nők elnyomatása” czimvel.

— Egy amerikai lap szerint Jávában: egy 14 éves delnő, Mansfield Arabellának megengedtetett az ügyvédek és azt férjével társulva folytatja.

Kereskedelem, ipar és gazdaság.

— Bécs, július 27. London 127.45. Ezüst 121.75 Arany 5.90. Nemz. kölesön 72.75. Hitelintézet 304.30.

— Debreczen, jul. 28. A tegnapi hetivásárra elég sok életet hoztak; de csak a tengerinek volt rendes kelendősége; és ezt még szatmarmegyéből is hoztak piacunkra. Közép árak voltak mérőnkint: buza 3 frt 55 kr; kétszeres 2 frt 75 kr; rozs 2 frt 55 kr; árpa 1 frt 90 kr; zab 1 frt 95 kr; tengeri 2 frt 60 kr; köles 2 frt 55 kr; kása 4 frt 60 kr; 1 mássa szalonna 32, 33, 34 frt; háj 34, 35, 36 frt; 1 zsák burgonya 1 80 kr. — A baromvásár, — mint rendesen szokott országos vásár előtt, — csekélyebb volt, mint a mult héten; 1 db jó hámos ló 70, 80, 85 frt, egy 4 éves ellős tehén 60 frt; egy 4 éves üsző 55 frt; egy 6 éves tehén borjával együtt 68 frt; egy éves jó borju 25—30 frt; az igás lovak vehetők voltak 10 frtől kezdve egész 85—90 frtig. — Az idő folytonosan elégetelge száraz; a hőség mindinkább felfokozódik; és hét fő óta kánikullai nagy forróság állott be; mely nem csak a legelőt égeti el, hanem a tengeri termés lehető kedvező eredményét is teljesen kétéssé teszi; és a szőlőszemek növést is akadályozza.

155dik ÁRJEGYZÉK

az „István” gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, késpénzfutás mellett osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dora nagy szemű	13 frt.	40 kr.
B. ugyanaz apró szemű	13	40
C. dora közepeszerű	12	20
D. királyliszt	13	20
1. löngliszt	12	—
2. montliszt	11	60
3. zsemlyeliszt különös	11	40
4. ugyanaz	10	—
5. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	9	—
6. ugyanaz 2-dik rendű	7	60
7. barnakenyerliszt 1-ső rendű	7	—
8. barnakenyerliszt 2-od rendű	6	—
kétszerelisz	—	—
Rozsliszt 1-ső rendű	7	40
Rozsliszt 2. rendű	5	40
000. árpakása	18	—
00. árpakása	16	—
0. árpakása	14	—
1. árpakása	11	—
2. árpakása	10	—
3. árpakása	9	—
Labiliszt	3	—
Korpa	2	—
Árpáliszt	4	—

Minden zsákért 1 frt. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja: ha a zsákot, az elviteltől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Utánvétel mellett visszaküldött zsákok nem fogadtatnak el. Simaórlás mázsáknint 60 kr. Darálás 30 „

Debreczen 1869, június 27.

— Pest, jul. 27. Állandóan nagy hőség; a melegméro 27°-ot mutat. — Életület teljesen szünetel.

— A pesti újdondások jelenleg azt újságolják egymás után lapjaikban: hogy a tiszai vasutársaság, üzleti igazgató ságát most áttette Pestre, s az most kezdi meg Pesten működését. — Mi innen a távolból is értesíthetjük a pesti újdonságírókat: hogy tiszavidéki vasutület igazgató sága még a mult évben leköltözött Pestre s itt most csak szállását változtatta meg.

— Halandóság az egyes iparoknál. Neufville M. m. Frankfurtban a következő átlagos élettartamot találta a különböző hivatásoknál: papoknál 65 év; ta-

nitók, kertészek és mészárosoknál 56; kereskedőknél 56; timároknál 56; halászsok és hajósoknál 55; jogászoknál 54; orvosoknál 52; sütőknél 51 sörözőknél 50; ácsoknál 49; kőműveseknél 48; festők és fényezőknél 47; vargáknál 47; nyomdászoknál 47; asztalosoknál 46; lakatosoknál és kovácsoknál 46; szabóknál 45; kőfaragóknál 43; betűszedők, betű- és öntőknek 41; litographok és rézmetszőknél 40. Itt meg kell jegyezni, hogy Frankfurtban, a leggazdagabb német városban, ugyiszólván minden foglalkozási ág igen kedvező helyzetben van, s hogy az életfentartására közvetlenül szükséges tápszerek itt, mint Dél-németországban mindenütt jók és olcsók. Angliában az aczéllal dolgozók s nevezetesen az u. n. szárazkőszűrők a legelővidébb életűek. Az általános életkor ezeknél következő: villa-kőszűrőknek 29 év; borotva-kőszűrőknek 31; olló-kőszűrőknek 32; tollkés-kőszűrőknek 34; asztalíkes-kőszűrőknek 35.

— London a föld alatt. Négyféle csatornarendszert látni ott a földben egymás felett. Az első a vékony gázcső apró nyílásaival, világít majd 3 millió embernek; könnyen elképzelhetni, minő óriási mennyi-

seget kell e látszólag jelentéktelen csöveknek naponként szolgáltatniok.

A második az életszükségletet, a vizet szolgáltatja a londoni embernek.

Jóval alantabb jó a harmadik, kövel kirakva. Ez legkevésbé sem oly aethetikus intézmény, mint fönnébi kollegái, de építészeti, közgazdasági és egészségügyi tekintetben annál fontosabb. Ha egészen kiépül 30 millió forintnál jóval több tőkét képvisel; csupán a City-beli csatornák hálózata többet tesz tíz német mértföldnél, s belőlük naponta 9 1/2 millió köblányi tartalom ömlik a Themsebe.

Ezután jön a valóságos csuda a legelső és legteresebb alagutazó csatornanyílásból, t. i. a földalatti vasutvonat, két tűz-vörös kísérteties szemével. Mikor fenn annyira összehalmozódott a közlekedés, hogy majdnem minden ponton veszélyessé kezdett már válni az emberi életre; akkor gondoltatta ki a kényszerűség és merész és költséges eszmét a londoniakkal. Az angol kitarítás, mely nehézségeket nem ismer, bámulatos gyorsasággal megvalósította az eszmét, 1862-ben megtették rajta az első kapavágást, s ma már dübörögnek

a föld gyomrában a legtöbbször munkás néppel terhelt mozdonyok s azok hosszú függelékei.

Az „Underground Railway“ a kényszerűség születte, s nagy joggal számíthatni a világ csudái közé. Képzeljük csak el e 19 láb magas, helylyel közel 28 1/2 láb széles, kövekkel kirakott, fényesen kivilágított, kettős sín-utal ellátott 1/2 német mértföld hosszú alagutat. Minő anyagi és technikai nehézségeket kellett itt leküzdeni! Háúszor semmisítette meg egy pillanatnyi katastropha a sok ezer munkás egész hőnapi munkájának eredményét! Le kellett menni iszonyu mélységre, kikerülni, vagy másképp helyezni el a különböző csöveket. Az egyik kloaka beszakad és sárral önti el a munkásokat. Alig segítnek e bajon, felszakad egy gazdag forrás, s a víz elönt mindent. Mig itt e bajok elhárításával küzdenek, fenn inogni kezdenek az alácsúszott házak, egyiket-másikat végkép lerontatni s aztán újra felépíttetni, a harmadikat megerősíteni kell. És végre mind e baj mellözve, mind e nehézség legyözve! — Mi jó volna ha mi magyarok is eltanulnánk egyetmást abból az angol türelemből s abból az angol gazdálkodásból!

Eladó ház.

A nagy-péterfia-utcán 939-dik szám alatt levő, s a Dragotacsalád közvetlen szomszédságában fekvő ház, 1/2 nyilas öndödi szántóföldjével, minden orán szabadkézből eladó. Etekezhetni iránta Zivuska Ferencz ügyvéd úrral (nagyvárud-utcán 2134-dik szám alatt a Cser-fele házbán. 1-3

Árverési hirdetés.

A protestans árverőtartó pénztár tulajdonát tevő régi táblaház-féle 21 hold és 750 □ öl területű házutáni földnek újabb bérbeadása f. é. szept. 29-dikétől számítva három egymásután következő évekre a tek. tanácsnak 1869. júl. 5-ken a 4164. sz. a. végzése szerint elrendeltetvén; ezen, a f. é. július 29-ken d. n. 3 órakor a városi számvéviségnél megtartandó árverésre, addig is itt megtekintendő előleges feltételekhez képest, — a bérleti kívánók illően meghívotnak Kelt Debreczen, 1869. júl. 16.

Poroszlav László, kiküldött tanácsnok.
Kovács Daniel, tisztii főügyész.

3-3

Kachelmann Károly

selmeczei és vinyei gépgyárnok, ajánlja a tavaszi és aratói időszakokra, minden kiállításokon kitüntetett és elsőrendű érdemekkel jutalmazott, és most lényegesen javított:

egybekötött kaszálló- és arató-gépeit;

nemkülönb a maga nemében ez idő szerint a legjobbnak tapasztalt, legkönnyebb járású:

Sámuelson-féle arató-gépeit
marokrakó készülettel ellátva, jutányos áron.
A megrendeléseket előre kérjük bizományosainkhoz:

Tóth Lajos és Társa

urakhoz, Debreczenben. (vaskereskedők városház-épület, piacz és czegléd-utca szegletén) minél előbb beküldeni, nehogy ismét azon körülmény jöjjön elő, mint az elmúlt években, hogy a legjobb akarattal sem voltunk képes a számos megrendeléselet azonnal teljesíteni.

Képes arszabályok kívánatra bizományosaim által azonnal küldetnek, az általam meghatározott gyári árban számítva: egyszersmind gondoskodtam arról is, hogy bizományosaimnál a netalán szükségelt külön részek is kaphatók legyenek. 16 ?

Stanislau sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Ezen, a gallicziai rendek által biztosított, évenként 4 húszszal és 47,300 frt nyereseménnyel összekötött sorsjegyeket: 10 havi részletfizetésre és csak 3 frt foglaló lefizetéssel — mi által a vevő már a legközelebbi húzások nyereseméneire játszik — eladás alá hozsátja:

Sothen C. János Bécsben.

Graben 13. sz. Fentebbi részlet sorsjegyek, ugyanazon feltételek alatt, valamint az eredeti sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók:

SZEPESSY ANTAL.

norimbergi és diszaru kereskedésében Debreczenben.

Ugyszinte: **igérvények** 1864-diki sorsjegyekre, a legközelebbi szeptember 1-sei húzásra 3 frtéért ugyanott árultatnak.

Szerkesztés kiadja: **Telegráf László.**

Hihetetlen és mégis igaz,

hogy a következő szabadalmazott fegyverek az itt jegyzett áron kaphatók:

Egy elegans terzeroll, vont-csővel, zscheli nagyságu, csak 1 frt 30 kr. 2, 3 frt. — Egy finomabb nagyobb lyuku, damastesóvel, s golyóöntővel 2,30, 3, 4, ft 50 kr. — Egy finomabb, metszvényezéssel 2,75, 3,20, 4, 5 frt. — Elegans két csövű női-terzeroll, parányalaku 2,90, 3,50, 4 frt. — Két csövű terzeroll, damastesóvel, erős lyuku 3,80, 4,50, 6 frt. — Egy egészen finom hosszú csővel 4,20, 5,80, 6,50 kr. Szab. Napoleon-revolver, felhuzás nélküli 6 lövésre, hátultöltő, Lefauchaux rendszerre, elegans kiállítás 100 lépésről biztosan talál, csak: 10, 15, 18 frt. — Ugyanaz finomabbal kiállítás s nagyobb lyuku 20, 22, 24, 26 frt. — Revolver-s terzeroll-tartó-óv valódi orosz bagariabörből 1,60, 1,80, 2,ft. Töltések revolverek golyóval 1,80, 2,20, 3 frt. Angol vadászfegyverek: 8,50, 10, 12, 18 frt. — Ugyan-

Jó, jutányos és új: ez a mi állandó jelmondatunk.

100 varró-tu: 10 kr; tokban 6 horogonyzó-tu 20 kr; egy levél gombos-tu 10 kr. Pénz- és cigáró-tartó 10,20, 80 kr, 1 frt. — Email-gombok, közepén brilliantkővel, 4 db kézelő-gomb: 1 frt; nagyobb 2 db: 1 frt; 2 db inggomb: 80 kr. A minden irótoillak fejedelme az Aluminium-irótoill, a legkitünőbb, skatulyában 12 tucet: 80 kr. — Viktoria-varrótu 100 db 4 féle nagysággal tokban: 20 kr; a nélkül 12 kr. Email-gyűrűk brilliantkővel, fekete-re vagy kékre emaillozva, közepén brillianttal valódi aranyból: 1 frt 80 kr; új aranyból csak: 40 kr. Pompás fehér tükörgolyók szalonokba a legszebb panorámát mutatva dbja: 25, 50 kr, 2 frt. — Ugrókat: 1 frt 40 kr. — Csuda madár: csak 20 kr; nagy kigók, melyek élő-viperák módjára mozognak: 30 kr. Most van kiváló alkalom legfinomabb mosdó-szappanokat oleón venni, 1 db átlátszó Glycerin-szappan: 5 kr; 12 db eredeti csomag: 50 kr; nagyobb fajta dbja: 10, 15 kr; mandola-szappan: 3, 4, 5, 8, 10 kr, tucetzel: 25, 30, 40, 50, 80, kr, 1 frt. Hlat-szerek (Csokolj meg gyorsan) mindenféle szaggal, eredeti áveg: 15, 20, 30, 60 kr; hajolajok: dió 15, rózsá 15 kr. Kautsuk-fésű: 10, 15, 20, 30 kr, 1 frt. — Fogkefe: 8, 10, 15, 30 kr. — Tubehuzó-gép: 15 kr a legjobb szerkezettel; örökös jegyzőkönyv: 5, 10, 15, 20 kr; nagy tükör aranykerettel szalonba 30, 40, 50 kr; angol tollkés: 10, 20, 30, 40 kr; o116: 10, 15, 20, 30 kr. 150 varró-tu: 10 kr; tokban 6 horogonyzó-tu 20 kr; egy levél gombos-tu 10 kr. Pénz- és cigáró-tartó 10,20, 80 kr, 1 frt. — Email-gombok, közepén brilliantkővel, 4 db kézelő-gomb: 1 frt; nagyobb 2 db: 1 frt; 2 db inggomb: 80 kr. A minden irótoillak fejedelme az Aluminium-irótoill, a legkitünőbb, skatulyában 12 tucet: 80 kr. — Viktoria-varrótu 100 db 4 féle nagysággal tokban: 20 kr; a nélkül 12 kr. Email-gyűrűk brilliantkővel, fekete-re vagy kékre emaillozva, közepén brillianttal valódi aranyból: 1 frt 80 kr; új aranyból csak: 40 kr. Pompás fehér tükörgolyók szalonokba a legszebb panorámát mutatva dbja: 25, 50 kr, 2 frt. — Ugrókat: 1 frt 40 kr. — Csuda madár: csak 20 kr; nagy kigók, melyek élő-viperák módjára mozognak: 30 kr. Most van kiváló alkalom legfinomabb mosdó-szappanokat oleón venni, 1 db átlátszó Glycerin-szappan: 5 kr; 12 db eredeti csomag: 50 kr; nagyobb fajta dbja: 10, 15 kr; mandola-szappan: 3, 4, 5, 8, 10 kr, tucetzel: 25, 30, 40, 50, 80, kr, 1 frt. Hlat-szerek (Csokolj meg gyorsan) mindenféle szaggal, eredeti áveg: 15, 20, 30, 60 kr; hajolajok: dió 15, rózsá 15 kr. Kautsuk-fésű: 10, 15, 20, 30 kr, 1 frt. — Fogkefe: 8, 10, 15, 30 kr. — Tubehuzó-gép: 15 kr a legjobb szerkezettel; örökös jegyzőkönyv: 5, 10, 15, 20 kr; nagy tükör aranykerettel szalonba 30, 40, 50 kr; angol tollkés: 10, 20, 30, 40 kr; o116: 10, 15, 20, 30 kr. 150 varró-tu: 10 kr; tokban 6 horogonyzó-tu 20 kr; egy levél gombos-tu 10 kr. Pénz- és cigáró-tartó 10,20, 80 kr, 1 frt. — Email-gombok, közepén brilliantkővel, 4 db kézelő-gomb: 1 frt; nagyobb 2 db: 1 frt; 2 db inggomb: 80 kr. A minden irótoillak fejedelme az Aluminium-irótoill, a legkitünőbb, skatulyában 12 tucet: 80 kr. — Viktoria-varrótu 100 db 4 féle nagysággal tokban: 20 kr; a nélkül 12 kr. Email-gyűrűk brilliantkővel, fekete-re vagy kékre emaillozva, közepén brillianttal valódi aranyból: 1 frt 80 kr; új aranyból csak: 40 kr. Pompás fehér tükörgolyók szalonokba a legszebb panorámát mutatva dbja: 25, 50 kr, 2 frt. — Ugrókat: 1 frt 40 kr. — Csuda madár: csak 20 kr; nagy kigók, melyek élő-viperák módjára mozognak: 30 kr. Most van kiváló alkalom legfinomabb mosdó-szappanokat oleón venni, 1 db átlátszó Glycerin-szappan: 5 kr; 12 db eredeti csomag: 50 kr; nagyobb fajta dbja: 10, 15 kr; mandola-szappan: 3, 4, 5, 8, 10 kr, tucetzel: 25, 30, 40, 50, 80, kr, 1 frt. Hlat-szerek (Csokolj meg gyorsan) mindenféle szaggal, eredeti áveg: 15, 20, 30, 60 kr; hajolajok: dió 15, rózsá 15 kr. Kautsuk-fésű: 10, 15, 20, 30 kr, 1 frt. — Fogkefe: 8, 10, 15, 30 kr. — Tubehuzó-gép: 15 kr a legjobb szerkezettel; örökös jegyzőkönyv: 5, 10, 15, 20 kr; nagy tükör aranykerettel szalonba 30, 40, 50 kr; angol tollkés: 10, 20, 30, 40 kr; o116: 10, 15, 20, 30 kr.

Lehet-e még valami olcsóbb?

Evőszerék 13 latos hitelesített ezüstből: 1 finom esemege kés vagy villa: 85 kr; asztali kés vagy villa 1 frt 25 kr. — Egy diszes nagy kaszni, 12 pár tomor ezüst kés-villával: csak 30 frt; ugyanaz: 6 pár esemege-késsel: 6 frt; ugyanaz: 6 pár kés-villával 11 frt; — evő- vagy kávéskanál 2 frt. Női ajándékul elegans mosaik-ládikák, mindenféle varró-szerekkel: 6, 8, 10 frt. Ezüst női nyakékek: ke-

Egyedül kaphatók az Iparcsarnokban: Bécsben, Praterstrasse 16. sz.

A megrendelés az osztrák birodalom körében csak elegendő előpénzküldése mellett, a többi ár utánvételével pontosan teljesítetik; de az egész ár utánvétele mellett: nem küldetik el megrendelés.

Debreczen, 1869. Nyomtatva városi könyvnyomdájában.